

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13706,Podziemie-zbrojne-na-Podbeskidziu-w-latach-1939-1947.html>
19.04.2024, 20:10

„Podziemie zbrojne na Podbeskidziu w latach 1939-1947”

Autorzy scenariusza wystawy: Tomasz Kurpierz, Tomasz Miler

Współpraca:

Monika Bortlik-Dźwierzynska,

dr Aleksandra Namysło, dr Jarosław Neja

Konsultacja naukowa:

dr Piotr Niwiński, płk dr Mieczysław Starczewski

Wystawa po raz pierwszy została zaprezentowana w bielskim Biurze Wystaw Artystycznych w dniach 16.10.2002–11.11.2002 r. Zamysłem autorów wystawy jest zaprezentowanie i spopularyzowanie dziejów ruchu oporu na Podbeskidziu. Na przykładzie działalności podziemia antyniemieckiego i antykomunistycznego oraz dramatycznych losów ich uczestników autorzy pragną przybliżyć tragizm patriotycznych wyborów ludzi żyjących w okresie następujących po sobie pozornie odmiennych rzeczywistości, które jednak łączył ten sam mechanizm funkcjonowania totalitarnego państwa. Autorzy podjęli równocześnie próbę ukazania metod walki i represji aparatu władzy wobec tych, którzy walkę o wolną i niepodległą Polskę uważali za wartość nadrzędną.

Dla zobrazowania powyższych problemów autorzy wystawy wykorzystali różnorodne materiały archiwalne: dokumenty wytworzone przez hitlerowskie władze administracyjne, policję i żandarmerię, komunistyczny aparat władzy i bezpieczeństwa, publikacje prasowe, druki ulotne, materiały kartograficzne i unikalne fotografie. Wśród eksponatów znalazły się także ryngraf, bluza i broń należące do żołnierzy antyniemieckiego i antykomunistycznego podziemia.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

Podpisy do zdjęć:

1. Wkroczenie wojsk niemieckich do Bielska 3 IX 1939 r.
Zdjęcie ze zbiorów Muzeum w Bielsku-Białej
2. Szyfr stosowany przez komórki ZWZ obwodu Bielsko.
Dokument ze zbiorów Muzeum w Bielsku-Białej
3. Szkic bunkra w Brennej-Leśnicy wykorzystywany przez oddział „Wędrowiec”.
Dokument ze zbiorów dr. hab. Michała Hellera.
4. Protokół wykonania kary śmierci na żołnierzu NOW.
Dokument ze zbiorów Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach
5. Henryk Flame ps. „Bartek” dowódca największego ugrupowania niepodległościowego na Podbeskidziu.
Zdjęcie ze zbiorów Oficyny Wydawniczej Volumen
6. „Plan likwidacji B”, dotyczący rozpracowania oddziałów „Bartka” przez Urząd Bezpieczeństwa.
Dokument ze zbiorów Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach

